

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Затверджено
наказом ректора
від 25.06.2015 №1701-1/255

Тимчасовий стандарт вищої освіти

магістра

за

освітньо-науковою програмою

8.04010406 Географія рекреації та туризму

Схвалено Вченою радою університету 29 травня 2015 року, протокол № 6.

Тимчасовий стандарт підготовки	<u>магістра</u>
за напрямом	<u>6.040104 Географія</u>
за спеціальністю	<u>8.04010406 Географія рекреації та туризму</u>
Тип диплому	<u>одиничний</u>
Обсяг програми	<u>120 кредитів ЄКТС</u>
Нормативний термін навчання	<u>2 роки (на основі диплома бакалавра)</u>

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Умови прийому розробляє Міністерство освіти і науки України. Згідно з ними Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна розробляє власні правила прийому, які затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Навчання за освітньо-науковою програмою підготовки магістра за спеціальністю 8.04010406 «Географія рекреації та туризму» можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які мають базову вищу освіту за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра. Абітурієнти повинні мати державний документ про освіту встановленого зразка.

Вступники, що мають диплом бакалавра за напрямом 6.040104 «Географія», проходять конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності та іноземної мови. Вступні випробування зі спеціальності проводяться державною мовою, з іноземної мови – відповідною іноземною мовою.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освіти і професійної підготовки, які визначені в освітньо-науковій програмі підготовки магістра за спеціальністю 8.04010406 «Географія рекреації та туризму», вступники, що мають диплом бакалавра з інших напрямів (окрім 6.040104 «Географія»), проходять конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності, додаткового фахового іспиту, іноземної мови. Вступні випробування зі спеціальності та додаткового фахового іспиту проводяться державною мовою, з іноземної мови – відповідною іноземною мовою.

Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 8.04010406 «Географія рекреації та туризму» на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених закладом із цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної приналежності, соціального майнового стану, роду та

характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання та інших обставин.

Особливих протипоказань щодо навчання за спеціальністю 8.04010406 «Географія рекреації та туризму» з точки зору психологічних властивостей особи, вікових або інших обмежень не існує. Медичні протипоказання – у відповідності до діючого переліку абсолютних медичних протипоказань до прийому абітурієнтів у ВНЗ.

Мета програми: забезпечити фундаментальну теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких міцних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у галузі географії рекреації та туризму.

Характеристики програми:

- предметна область (галузь знань): 0401 «Природничі науки»;
- основна зорієнтованість програми: на особистість, практично-дослідницька, можливе продовження навчання в аспірантурі за географічними спеціальностями;
- спрямованість програми: комбінована (дослідницько-прикладна);
- відмінності від інших подібних програм: посилена практична підготовка, можливе стажування на підприємствах та у вищих навчальних закладах за кордоном.

Програмні компетентності.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна готує випускників за спеціальністю 8.04010406 «Географія рекреації та туризму» як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі діяльності за умови оволодіння системою програмних компетентностей.

Серед *загальних компетентностей* основними є:

- базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін;
- базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів; уміння створювати бази даних та використовувати Internet-ресурси;
- розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній діяльності;
- креативність, здатність до системного мислення;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді;
- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики).

Фахові компетентності:

- базові уявлення про географію рекреації та туризму, географічні основи раціонального рекреаційного природокористування;
- володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички;
- здатність, базуючись на загальній теорії фізичної та суспільної географії, використовувати системний аналіз в рекреаційно-географічних дослідженнях, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку територіальних рекреаційних систем;
- уміння використовувати теоретичні знання та практичні навички географічного моделювання і прогнозування географічних об'єктів та процесів у сфері рекреації і туризму;
- здатність застосовувати професійно профільовані знання в галузі картографії у процесі розв'язання професійних задач, побудови картографічних моделей у сфері географії рекреації і туризму;
- здатність використовувати професійно профільовані знання й уміння в галузі практичного застосування ГІС-технологій в рекреаційно-географічних дослідженнях;
- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного географічного аналізу туристсько-рекреаційної діяльності регіонів;
- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для управління туристсько-рекреаційною діяльністю регіонів, складання планів та програм її регіонального розвитку;
- здатність організовувати та проводити екскурсійну діяльність;
- здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення й обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації.

Програмні результати навчання.

Дослідницькі результати: використовувати сучасні знання з фізичної та соціально-економічної географії, рекреаційного природокористування для отримання нових наукових результатів; планувати і проводити наукову роботу, що пов'язана з проблемами сучасної географії рекреації та туризму; досліджувати територіальну організацію рекреаційних систем; проводити комплексне вивчення та оцінку рекреаційних ресурсів територій; проводити польові і камеральні дослідження територій для виконання певних наукових завдань (проектів).

Проектувальні результати: аналізувати рекреаційний потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду рекреаційної діяльності, користуючись статистичною та плановою документацією і стандартними методиками; досліджувати попит потенційних споживачів туристських послуг, використовуючи методики маркетингових досліджень; складати перспективні програми турів з метою подальшої апробації їх на ринку та виявлення рівня

відповідності запитам туристів, застосовуючи методики планування та впровадження нового турпродукту; планувати систему заходів щодо забезпечення необхідної якості турпродукту, застосовуючи методологічні підходи до оцінки якості тур продукту; проектувати найбільш ефективне використання туристських потоків у часі та просторі на підставі інформації про переміщення та інтенсивність туристських потоків.

Організаційні результати: проводити ділові переговори із зарубіжними партнерами, підтримувати ділові контакти, використовуючи технічні засоби, зв'язки, інформаційні технології, у тому числі іноземними мовами; взаємодіяти з виробниками туристських послуг, засобами розміщення, підприємствами харчування, транспорту, екскурсійними бюро, музеями, спортивними установами, іншими закладами рекреаційно-курортної сфери, сфери культури тощо з дотриманням правил ведення договірної роботи; Організовувати дотримання вимог безпеки та гігієни праці учасниками трудового процесу на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу з питань охорони праці.

Технологічні результати: аналізувати та оцінювати вплив географічних властивостей регіону на характер та оптимальність рекреаційного природокористування; застосовуючи методи географічних досліджень, аналізувати територіальну організацію рекреаційних комплексів; розробляти різні види туристичних маршрутів з урахуванням рекреаційних, пізнавальних та інших потреб індивіда на підставі знань рекреаційних ресурсів, культурологічних характеристик рекреаційного регіону; Розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб індивіда на підставі знань екскурсійних ресурсів рекреаційного комплексу, культури, релігії рекреанта, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій.

Контролюючі результати: контролювати якість туристичної послуги та визначати її відповідність встановленим стандартам; контролювати екскурсійний супровід, дотримання програм перебування, правильність оформлення турдокументації, правильність бронювання й оформлення послуг.

Прогностичні результати: використовуючи знання фахових методик, вміти складати прогнози розвитку об'єктів рекреації і туризму.

Технічні результати: одержувати географічну інформацію шляхом стаціонарних, напівстаціонарних та польових географічних досліджень та моніторингових спостережень; використовувати спеціальне програмне забезпечення для обробки статистичних даних та отримання нової інформації; користуватися сучасною методикою створення електронних карт; працювати із сучасними ГІС-пакетами, комп'ютерними засобами моделювання.

Придатність до працевлаштування.

Фахівець, підготовлений за спеціальністю 8.04010406, може залучатись до таких видів економічної діяльності (за ДК 009:2010):

Код КВЕД		Назва економічної діяльності
Розділ	Клас	
Секція М		ПРОФЕСІЙНА, НАУКОВА ТА ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
72		<i>Наукові дослідження та розробки</i>
	72.19	Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук
	72.20	Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук
Секція N		ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ДОПОМІЖНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ
79		<i>Діяльність туристичних агентств, туристичних операторів, надання інших послуг бронювання та пов'язана з цим діяльність</i>
	79.11	Діяльність туристичних агентств
	79.12	Діяльність туристичних операторів
	79.90	Надання інших послуг бронювання та пов'язана з цим діяльність
Секція O		ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ Й ОБОРОНА; ОБОВ'ЯЗКОВЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ
84		<i>Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування</i>
	84.11	Державне управління загального характеру
	84.12	Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування
	84.13	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності
	84.21	Міжнародна діяльність
Секція R		МИСТЕЦТВО, СПОРТ, РОЗВАГИ, ВІДПОЧИНОК
91		<i>Функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури</i>
	91.03	Діяльність із охорони та використання пам'яток історії, будівель та інших пам'яток культури
	91.04	Функціонування ботанічних садів, зоопарків і природних заповідників
93		<i>Діяльність у сфері спорту, організування відпочинку та розваг</i>
	93.29	Організування інших видів відпочинку та розваг
Секція S		НАДАННЯ ІНШИХ ВИДІВ ПОСЛУГ
94		<i>Діяльність громадських організацій</i>
	94.11	Діяльність організацій промисловців і підприємців, професійних організацій
	94.12	Діяльність професійних громадських організацій
	94.20	Діяльність професійних спілок
	94.99	Діяльність інших громадських організацій

Фахівець може займати первинні посади і підготовлений до роботи в галузі економіки за ДК 003-2010:

Код КП	КОД ЗКППТР	ВИПУСК ЄТКД	ВИПУСК ДКХП	Професійні назви робіт
2351.2				Методист
2442.1	23667			Науковий співробітник
2442.2	-	-		Географ
2442.2	-	-		Географ-економіст
2442.2				Фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки
2442.2				Фахівець з управління природо-користуванням
2481.2				Туризмознавець
3340				Лаборант (освіта)
3439				Асистент географа
3439				Асистент географа (фізична географія)
3439				Асистент географа-економіста
3439	22666			Інспектор з туризму
4221			5*, 81	Агент з організації туризму

Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу за ДК 003-2010:

2351.1	Наукові співробітники (методи навчання)
2351.2	Інші професіонали в галузі методів навчання
2359	Інші професіонали в галузі навчання
244	Професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії
2442	Професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології
2442.1	Наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографії, соціологія)
2442.2	Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи, соціологи
248	Професіонали в галузі туризму, готельної, ресторанної та санаторно-курортної справи
2481	Професіонали в галузі туризму
2490	Професіонали, що не входять в інші класифікаційні угруповання

Можливості подальшого навчання.

Після закінчення навчання за спеціальністю 8.04010406 «Географія рекреації та туризму» випускники можуть продовжити навчання аспірантурі для здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, у вищих навчальних закладах для здобуття вищої освіти за іншою спеціальністю, у тому числі за кордоном.

Стиль викладання, навчання та система оцінювання.

Серед основних підходів до навчання у магістратурі застосовуються: проблемно-орієнтовне навчання, самонавчання з елементами дослідницької роботи. Основні традиційні методи навчання – пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, проблемного викладання, «мозковий штурм». Поряд із традиційними методами навчання використовуються й інтерактивні, зокрема ділові ігри, моделювання, проектування тощо.

Під час поточного контролю знань та умінь використовуються такі методи оцінювання: поточний модульний контроль, захист практичних, лабораторних робіт, доповіді на семінарських заняттях, індивідуальні розрахункові та творчі роботи. Для окремих дисциплін передбачено виконання курсових робіт з наступним захистом.

Вивчення всіх дисциплін завершується складанням підсумкового модульного контролю (залікового чи екзаменаційного).

Для кожного навчального року передбачена вагома практична підготовка (1-й рік навчання – науково-дослідницька і виробнича практики, 2-й рік навчання – асистентська і переддипломна практика).

Завершальним етапом оцінювання здобутих студентом результатів є прилюдний захист дипломної роботи магістра на засіданні Екзаменаційної комісії.

Форми атестації здобувачів вищої освіти.

На державну атестацію виносяться система компетентностей, що визначена у освітньо-науковій програмі, та система блоків відповідних змістових модулів.

Вид кваліфікаційної роботи – дипломна робота магістра, яка передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у географії рекреації і туризму, практичної апробації отриманих результатів, оприлюднення отриманих результатів на конференціях та семінарах регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, наявність щонайменше 1 публікації.

Державна атестація осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені освітньо-науковою програмою, та рівня сформованості компетентностей вирішувати задачі діяльності, які можуть виникнути. Атестацію магістрантів після виконання студентом навчального плану у повному обсязі здійснює Екзаменаційна комісія у формі захисту дипломної роботи.